

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2533/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 15.K.701.634/2024/12. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] Az indítványozó jogi képviselője (Győző és Lencs Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd dr. Győző Gábor) útján terjesztett elő alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján, amelyben kérte a Fővárosi Törvényszék 15.K.701.634/2024/12. számú ítélete, valamint az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatósága 106-1-132685/30/2022-Ké. számú határozata alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítvány szerint a döntések sértik az Alaptörvény VI. cikkének (1) bekezdését.
- [2] 1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzménye a következőképpen foglalható össze.
- [3] 1.1. Az indítványozó török állampolgár, 1985 óta él Magyarországon, 1990-ben szerzett bevándorolt státuszt. Az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság (a továbbiakban: hatóság) 2021. április 21. napján a nemzetbiztonság „súlyos sértése vagy veszélyeztetése” miatt az Európai Unió területéről Törökország területére kiutasította, és öt év beutazási és tartózkodási tilalmat rendelt el az indítványozóval szemben. A Fővárosi Törvényszék 2021. június 15. napján a határozatot megsemmisítette, arra hivatkozással, hogy az Alkotmányvédelmi Hivatal a kiutasításra és a beutazási és tartózkodási tilalomra vonatkozó javaslatában nem jelentette ki egyértelműen, hogy a nemzetbiztonság sértését vagy veszélyeztetését tekinti-e fennállónak, és hogy súlyosnak ítéli-e a fennálló helyzetet. Mivel az

Alkotmányvédelmi Hivatal átirata szerint az indítványozó tartózkodása nemcsak veszélyezteti, de súlyosan sérti is Magyarország nemzetbiztonságát, a hatóság az indítványozó bevándorolt státuszát 2021. december 22. napján visszavonta. A fellebbezés folytán másodfokú szervként eljáró hatóság 2022. április 22. napján az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A Fővárosi Törvényszék az indítványozónak a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt benyújtott keresetét 2022. szeptember 15. napján elutasította. A Kúria 2022. november 30. napján az indítványozó felülvizsgálati kérelmének a befogadását megtagadta.

- [4] Az indítványozó ezt követően jogi képviselője útján 2023. január 16. napján kelt beadványában a minősített személyes adatok vonatkozásában megismerési, valamint hozzáférés iránti kérelmet terjesztett elő az Alkotmányvédelmi Hivatalnál. Kérelmét az Alkotmányvédelmi Hivatal visszautasította, amely végzéssel szemben az indítványozó keresetet terjesztett elő. A Fővárosi Törvényszék az indítványozó keresetét 2023. május 23. napján elutasította, a Kúria pedig megtagadta az indítványozó felülvizsgálati kérelmének befogadását.
- [5] Az indítványozó 2023. február 2-án családi együttélési célú tartózkodási engedély iránti kérelmet, valamint azzal egyidejűleg a kérelem Magyarország területén történő benyújtásának engedélyezése iránti méltányossági kérelmet terjesztett elő, amelyet az első- és másodfokú közigazgatási hatóság elutasított. A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata során a Fővárosi Törvényszék a 2023. szeptember 14. napján kelt, 11.K.702.085/2023/6. számú ítéletével az indítványozó keresetét elutasította, amely ítéletet a Kúria 2024. január 17. napján kelt Kfv.IV.37.674/2023/5. számú felülvizsgálati ítéletével hatályában fenntartotta.
- [6] 1.2. A fenti előzményeket követően a hatóság 2024. április 8. napján 106-1-132685/30/2022-Ké. számú határozatával az indítványozót az Európai Unió tagállamai és a schengeni államok területéről Törökország területére kiutasította, figyelemmel arra, hogy az indítványozó a törvényben meghatározott tartózkodási feltételeket nem teljesíti, és a beutazása és tartózkodása a nemzetbiztonságot veszélyezteti. A kiutasítás végrehajtását hatósági kísérettel, kitoloncolással rendelte el Magyarország államhatáráig. A hatóság megállapította, hogy az indítványozó – annak ellenére, hogy tisztában van vele, hogy jogszerűtlenül tartózkodik Magyarország és az Európai Unió területén – bevándorolt státuszának visszavonását követően, illetve a méltányossági kérelemmel együtt benyújtott családi együttélés célú tartózkodási engedély kiadása iránti kérelme 2024. január 17. napi elutasítását követően nem tett lépéseket Magyarország és az EU területének elhagyása érdekében.
- [7] A hatóság megállapította, hogy a jogkövető magatartás és az idegenrendészeti jogszabályok betartása, illetve betartatása elsőbbséget élvez az indítványozó egyéni érdekeivel szemben. Rögzítette, hogy a rendvédelmi szerv különleges szakértelemmel rendelkezik annak megítélésére, hogy a rendelkezésre álló információk alapján az indítványozó tartózkodása veszélyt jelent Magyarország nemzetbiztonságára. A

határozat szerint a hatóság a döntése meghozatalakor hangsúlyosan értékelte az Alkotmányvédelmi Hivatal javaslatát, és figyelemmel volt arra, hogy eljárása során nem merült fel olyan adat, amellyel a rendvédelmi szerv álláspontja megkérdőjelezhető lett volna. Az idegenrendészeti kiutasítást a harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó általános szabályokról szóló 2023. évi XC. törvény (a továbbiakban: Btátv.) 98. § (1) bekezdés *b)* és *d)* pontja alapján a Btátv. 7. § (3) bekezdésének figyelembe vételével rendelte el.

- [8] 1.3. A határozattal szemben az indítványozó keresetet terjesztett elő, amelyben elsődlegesen kérte a hatóság döntésének megsemmisítését, másodlagosan a hatóság döntésének megsemmisítését és új eljárásra utasítását. Vitatta többek között, hogy vele szemben időszerű nemzetbiztonsági veszély állna fent, valamint sérelmezte, hogy a hatóság elmulasztotta elvégezni az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) az Emberi Jogok Európai Egyezménye (a továbbiakban: EJEE) 8. cikkével kapcsolatos gyakorlata által megkövetelt szükségességi-arányossági mérlegelést, amelyhez álláspontja szerint a nemzetbiztonsági veszélyt megalapozó minősített adatok megismerése is elengedhetetlen lett volna. Sérelmezte, hogy ezen adatok lényegét nem ismerhette meg ő sem, ezért nem volt esélye a védekezésre és az ellenérvei előterjesztésére. Jogszabálysértőnek tartotta az indítványozó azt is, hogy a hatóság nem jelölte meg a Btátv. 113. § (1) bekezdés *a)* pontjában felsoroltak közül melyik érdek védelme érdekében rendelte el a kiutasítás, kitoloncolás útján történő végrehajtást.
- [9] A Fővárosi Törvényszék 2024. május 31. napján meghozott, az alkotmányjogi panasszal támadott 15.K.701.634/2024/12 számú ítéletével a keresetet elutasította. A Törvényszék hangsúlyozta, hogy a következetes bírói gyakorlat szerint a minősített adatokon alapuló határozat vonatkozásában az indokolási kötelezettség nem értelmezhető, és nem sérti az indokolási kötelezettséget, ha az idegenrendészeti hatóság a határozatát kizárólag a minősített adatokon alapuló javaslatra alapítja. Az, hogy a minősített adatokon alapuló szakhatósági állásfoglalás indokolást nem tartalmaz, a sajátos jogszabályi környezetre tekintettel nem jogsértő, a határozatot hozó hatóság döntését sem teszi azzá. (Kfv.II.37.611/2021/16., Kfv.II.37.983/2020/10., Kfv.II.37.765/2020/14.)
- [10] Az ítélet rögzíti, hogy ezekben az ügyekben a hatékony jogvédelmet a bíróság akként biztosítja, hogy a minősített adatokba való betekintéssel ellenőrzi, hogy az abban foglalt adatok elegendő indokául szolgálnak-e az idegenrendészeti hatósági intézkedésnek. A bíróság hangsúlyozza, hogy ezáltal valós, hatékony jogorvoslatot tud biztosítani a felperesek számára (Kúria Kfv.II.37.064/2021/9.). A döntés szerint a bíróság jelen esetben a betekintést követően arra a megállapításra jutott, hogy az Alkotmányvédelmi Hivatal javaslatának alapjául szolgáló minősített adatok az indítványozó esetében a hatóság határozata meghozatalának időpontjában is

megalapozták a nemzetbiztonság veszélyének megállapítását (Törvényszék ítélete, Indokolás [62], [63], [71]).

- [11] 2. Az indítványozó az Abtv. 27. §-a alapján előterjesztett panaszában a Fővárosi Törvényszék 15.K.701.634/2024/12. számú ítélete, valamint az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatósága 106-1-132685/30/2022.Ké számú határozata alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alaptörvény VI. cikkének (1) bekezdése alapján.
- [12] 2.1. Az indítványozó a VI. cikk (1) bekezdés állított sérelmével összefüggésben előadta, hogy sem a hatóság, sem a Fővárosi Törvényszék nem vizsgálta, hogy – a közérdeket és az egyén érdekeit mérlegelve – szükséges és arányos-e az indítványozó családi együttéléshez fűződő jogának ilyen irányú és tárgyú korlátozása. Az EJEE 8. cikkét érintő eljárás során a döntés jogszerűségének feltétele a szükségességi, arányossági vizsgálat elvégzése, az indítványozó meglátása szerint pedig az EJEB az EJEE 8. cikke kapcsán kialakított joggyakorlata közvetlenül hivatkozható az Alkotmánybíróság előtt a VI. cikk (1) bekezdésének vélt sérelme esetén. Az indítványozó az EJEB gyakorlatával alátámasztva sérelmezte, hogy az eljáró hatóság és a bíróság nem tette mérlegelés tárgyává az indítványozó szociális és kulturális kötődését az országhoz, illetve azt, hogy már 39 éve az országban él és magyar családtagjai vannak. Úgy vélte, hogy sem a határozat, sem a jogerős ítélet nem vizsgálta az Üner-kritériumokat, és nem vette figyelembe az indítványozó „*settled migrant*” státuszát sem, amelyből kifolyólag csak nagyon súlyos indokok alapozhatták volna meg az országelhagyásra kötelezését. Az indítványozó kifogásolta, hogy a bíróság nem végezte el a családi körülményeire vonatkozó alperesi megállapítások felülvizsgálatát, felülmérlegelését sem.
- [13] Az indítványozó a VI. cikk (1) bekezdésének sérelmét amiatt is megvalósulni látja, hogy az ügyében sem vele, sem a jogi képviselőjével (sem egyébként a döntést meghozó idegenrendészeti hatósággal) nem közölték, hogy a nemzetbiztonsági okra hivatkozó döntés alapjául milyen indokok szolgáltak. Meglátása szerint fennáll az önkényességgel szembeni védelem, valamint a hatékony jogorvoslat hiánya, melynek alátámasztására ismerteti a vonatkozó EJEB gyakorlatot. Az indítvány szerint önmagában sérti az EJEE 8. cikkét az, hogy az indítványozó ezen cikk szerinti jogának korlátozása során nem ismerhette meg a korlátozás alapjául szolgáló minősített adatoknak legalább a lényegét.
- [14] Az indítványozó kérte az Alkotmánybíróságot a jogerős ítélet, valamint a kiutasító határozat végrehajtásának felfüggesztésére.
- [15] 3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdésében foglaltak szerint, az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdekében hozott döntés

vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

- [16] Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdéseiben meghatározottak alapján mindenekelőtt az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie, ezért az Alkotmánybíróság tanácsban eljárva elsőként azt vizsgálta, hogy az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz előterjesztésére vonatkozó, törvényben meghatározott követelményeknek.
- [17] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó jogi képviselője a Fővárosi Törvényszék ítéletét 2024. június 6. napján vette át, a beadványt pedig 2024. június 7. napján, határidőben nyújtotta be elektronikus úton az elsőfokú bíróságra.
- [18] A kérelem a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek eleget tesz: az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó törvényi rendelkezést, a sérelmezett bírósági döntést, indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével, valamint kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg az ítélet alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azt.
- [19] A törvényszéki jogerős ítéletet az Abtv. 27. § értelmében az ügy érdekében hozott döntésnek minősül, így alkotmányjogi panasszal támadható.
- [20] Az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítványozó mint az alkotmányjogi panaszra okot adó közigazgatási peres eljárás felperese, jogosultnak és érintettnek is tekinthető.
- [21] Nem vizsgálhatja az Alkotmánybíróság az indítványozónak azon sérelmét, hogy az ügyében sem vele, sem a jogi képviselőjével nem közölték, hogy a nemzetbiztonsági okra hivatkozó döntés alapjául milyen indokok szolgáltak, illetve nem ismerhette meg a korlátozás alapjául szolgáló minősített adatoknak legalább a lényegét, mert a minősített adat megismerésére irányuló eljárás a jelen ügyben lefolytatott idegenrendészeti eljárástól elkülönült eljárás (mely eljárásra az indítványozó kérelme alapján 2023 januárjában sor is került). Az alkotmányjogi panasszal érintett ügyben ezért a bíróság a minősített adat megismerhetősége tárgyában nem dönthetett.
- [22] Az Alkotmánybíróság rámutat, hogy az indítványozó személyét illető nemzetbiztonsági kockázatot a hatóság értékelte, amely értékelést a bíróság a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően, a minősített iratokba való betekintést követően érdemben felülvizsgált (Fővárosi Törvényszék Ítélete, Indokolás [63], [71]). Az Alkotmánybíróság továbbá emlékeztet, hogy a minősített adatok védelmével kapcsolatos kérdéseket következetes gyakorlata alapján a VI. cikk (3) bekezdésével

összefüggésben vizsgálja, a hivatkozott jogszabályhely rendelkezik ugyanis a személyes adatok védelméről. Tekintettel arra, hogy az indítványozó beadványában a VI. cikk (3) bekezdését nem jelölte meg, és azzal összefüggő érvelést sem adott elő, az Alkotmánybíróság a minősített adatok megismerésével kapcsolatos indítványi elemet ezen okból sem vizsgálhatta volna érdemben.

- [23] Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése az alkotmányjogi panasz szempontjából Alaptörvényben biztosított jogoknak tekinthető, ekként arra (az egyéb feltételek teljesülése esetén) alapozható alkotmányjogi panasz.
- [24] 3.2. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [25] A VI. cikk (1) bekezdésével összefüggésben az indítványozó alkotmányjogi panaszában sérelemként fogalmazta meg, hogy a Kúria mérlegelése során elmulasztotta az EJEE 8. cikke kapcsán kialakított strasbourgi joggyakorlat által megkövetelt szükségességi, arányossági vizsgálat elvégzését. Sérelmezi, hogy nem vizsgálták körültekintően az Üner-kritériumokat, továbbá nem vették figyelembe az indítványozó „*settled migrant*” státuszát.
- [26] Az indítványozó ismertette az EJEB gyakorlatát, az okfejtése azonban tartalmilag a számára kedvezőtlen ítéletnek, illetve a bíróság mérlegelésének a kifogásolására irányult. A ténykérdések mérlegelése azonban a bíróság hatáskörébe tartozik. Az Alkotmánybíróság már több ügyben kimondta, hogy a bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi – vélt vagy valós – jogsérelem orvoslása eszközének, ellenkező esetben az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb eszközzel már nem orvosolható {lásd például: 3457/2021. (XI. 3.) AB határozat, Indokolás [27]}.
- [27] Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a Törvényszék megvizsgálta, és részletesen számot adott a döntésében arról, hogy a hatóság a határozata 6. oldalán az indítványozó személyi és családi körülményeit vizsgálta, részletesen elemezte azokat, majd ezt követően vont le a következtetést, hogy az indítványozó gyermekei már nagykorúak, egyik gyermeke önálló vállalkozást vezet. A család elegendő anyagi fedezettel rendelkezik, az indítványozótól gazdaságilag függetlenek. A hatóság egyedül az indítványozó mint családfő távollétéből eredő érzelmi nehézségeket

értékelte úgy, amelyek szemben állnak a nemzetbiztonság bíróság által is megállapított veszélyeztetésével (Törvényszék ítélete, Indokolás [67]).

- [28] 3.3. Tekintettel arra, hogy az indítványozó beadványában a közigazgatási hatóság határozata alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését is kérte, az Alkotmánybíróság visszautal a 3405/2021. (X. 15.) AB határozatában kifejtettekre, miszerint „[a]z Alkotmánybíróság ugyanakkor az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszok esetén mindig a rendelkezésre álló jogorvoslatok kimerítésével az adott ügyben végső fórumként eljáró bíróság által hozott bírói döntés alaptörvény-ellenességét vizsgálja, és vizsgálata csak kivételesen, az Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján terjedhet ki az ezen bírósági döntéssel felülvizsgált más bírósági vagy hatósági döntésekre.” Arra tekintettel, hogy az Alkotmánybíróság a támadott bírói döntés alaptörvény-ellenességét nem állapította meg, nem volt eljárásjogi lehetőség a hatósági határozat megsemmisítésére.
- [29] 4. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapulvételével az alkotmányjogi panaszt – az Ügyrend 5. §-a alapján eljárva – az Abtv. 29. §, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésében foglaltakra is, visszautasította.
- [30] 5. Az Alkotmánybíróságnak az indítvány visszautasítására tekintettel nem kellett döntenie az Abtv. 61. § (1) bekezdése alapján a végrehajtás felfüggesztése iránt előterjesztett kérelemről {lásd még például: 3026/2022. (I. 19.) AB végzés, Indokolás [25]}.

Budapest, 2024. december 17.

Dr. Varga Réka s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

